

„To se ještě nestalo, abys přišel včas, ty jeden hovňousi. Kdo hlídá obchod?“

„Ale prosím tě, Vanci,“ řekl Moon. „Na chvíli jsem zavřel.“

„Mazej zpátky a zase otevři – nebo otevřu já tebe!“

Moon nahlédl přes plot. Vance se ho už už chystal čapnout, když na něj Feather vrhla významný pohled. Vance se podíval na Moona a zjistil, že se mu zpod brýlí kutálejí slzy.

Rocco o nich věděl, ale nedal to nijak najevo. Stál u ohně a házel do plamenů papíry zmačkané do kuličky.

Lisa stála ve dveřích ve svých černých šatech a slamáku a usmívala se. Jakýmsi podivným, abstraktním pohybem zvedla ruku a zamávala jim. Vance se otočil a vydal se po cestě pryč, se skloněnou hlavou a rameny nastavenými větru. Lisa zašla zpátky do domu. Ostatní mlčky stáli v řadě a sledovali Rocca, dokud nezačalo poprchávat a oheň neuhasl. Pak se konečně vydali pryč a přemýšleli, co budou teď dělat. Lilo jako z konve.

MOUCHY

„Už jsme neměli ono potěšení z pocitu, že začínáme nový život, jenom dojem, že se ploužíme do budoucnosti plné nových problémů.“

Italo Calvino, *Argentinský mravenec*

Jednoho rána po neklidné noci, rok poté, co se přestěhovali do nového bytu, a jejich synovi bylo teprve pár měsíců, Baxter zamíří do komory, kam se ženou umístili skříně s oblečením, otevře tu svoji a vyndá z ní komínek svetrů. Jeden po druhém je rozloží a zjistí, že je něco rozežralo. Zbývající vlákna jsou navíc pokryta nechutnou žlutou hmotou podobající se vaječnému žloutku, takže zbytky zničeného oblečení jsou jako naškrobené.

Vytřepe moly nebo mouchy, které mu sežraly šaty, na podlahu a rozdupe ta drobná, křehká tělíčka. Další mouchy, které jsou jenom omráčené, prolétnou kolem něj a usadí se na závěsech, kde hrozivě vyčkávají, přesně mimo dosah ruky.

Baxter oblečení rychle zabalí do igelitových pytlů a nacpe je na dno popelnice, potlačuje zvracení. Obejde obchody a napěchuje svůj šatník hubiči hmyzu, postříká závěsy, vydezinfikuje koberce. Dá si dlouhou sprchu. Když mu po těle stéká voda, nic se mu nemůže přilepit na kůži.

Své ženě o tomhle incidentu neřekne, říká si, že ji nebude zbytečně znepokojovat. Zjistí však, že mouchy jsou všude po bytě, čehož si jeho žena zřejmě nevšimla. Dá si do kapes kuličky proti molům a zápach z nich bude muset maskovat deodoranty a představovat si, jak lidé zavětří, když kolem něj projdou. Ale je mu to jedno, protože útok ho znepokojil.

Nechce se tím zaobírat a nechce ani, aby se tím zaobírala ona. Ale v různých denních dobách ho přepadá nutkání zkontrolovat šatník a pokaždé prudce otevře dveře, jako by čekal, že překvapí nějakého vetřelce. V noci se mu začalo zdát o roztrpených dírách jako po kulce, vykousaných do

páchnoucí látky, a o krémově bílých vajíčkách, která zrají ve tmě. V duchu slýchá zesílený šelest hryzání, žvýkání a hltání. Když ho to probudí, spěchá do komory, aby protřepal svoje oblečení nebo do něj šfouchnul deštníkem. Na všech čtyřech vymetá zaprášené kouty bytu a hledá hnízdo nebo pelech, kde se nákaza líhne. Dal by však krk za to, že zatímco to dělá, mouchy podnikají nájezd na peřiny a polštáře.

Když ho jednou v noci jeho žena načape s nosem u podlahy a on jí vysvětlí, co se stalo, nijak zvlášť jí to nevzruší, možná taky proto, že se zbavil důkazů. Jak se jí svěčuje, uvědomí si, jaká je to hloupost.

Se ženou tenhle malý byt sháněli ve spěchu a jsou rádi, že ho mají. S ohledem na sumu, kterou si můžou dovolit, jsou tři pokoje, kuchyň a koupelna pro vcelku mladý pár, který vykročil do života, přijatelné. Ale když Baxter zavolá bytnému, aby se ho zeptal, jestli už k takové „epidemii“ někdy došlo, domácí nemá pochopení a začne tvrdit, že mouchy do domu zanesli oni. Jestli nezmizí, přezkoumá jejich smlouvu. Baxter, rozzlobený jeho obviněními, odsekne, že přestane platit nájem, pokud nákaza nezmizí. Toho rána si navíc všiml, že jeden ze svetříků jejich dítěte je ulepený a napůl sežraný, a jen tak tak ho stihl schovat před ženou.

Stejně si s ní o tom ale musí promluvit. Požádá známou, aby jim pohlídala děti. Zajdou si na večeři. Kdysi dlouze diskutovali o čemkoliv – zejména je bavilo rozebírat jejich první dojmy z toho druhého – a ke štěstí jim stačilo, když mohli být spolu. Při holení Baxter přemýšlí o tom, že od té doby, co se jim narodilo dítě, se sotva dostali do divadla nebo do kina, nebo dokonce do kavárny. Už několik měsíců nebyli nikde na obědě. Nemá práci a většina peněz padne na nájem, účty, dluhy a na dítě. Kdyby to měl říct bez obalu, řekl by, že si můžou stěží vychutnat jídlo, které jedí, dokonce ani na televizi se nemůžou koukat moc dlouho. S přáteli se vídají jen zřídka a zřídka také přemýšlejí o tom, že by si našli nějaké nové. Nikdy se nemilují, a pokud jeden z nich chce, druhý ne. Ve své touze se nikdy neshodnou – stalo se to jen jednou, ale při vyvrcholení je vyrušil pláč jejich dítěte. Připadají si oškliví a jejich těla je bolí. Spí s otevřenýma očima, někdy, když jsou vzhůru, ve skutečnosti spí. Ve spánku sní o spaní.

Předtím, než se jim narodilo dítě, spolu nejdřív pár měsíců chodili jen tak, pak spolu byli asi rok. Od porodu se začali častěji hádat, což Baxter pokládal za přirozené vzhledem k tomu, kolik toho zažili. Jejich neshody ale nabyly nového rázu. Nedávno se na sebe v jedné chvíli podívali a oba naráz řekli, že je jim líto, že se vůbec poznali.

Toužil po dítěti, protože to byla jedna z věcí, po kterých se mělo toužit, všichni si je pořizovali. Souhlasila, protože jí bylo pětatřicet. Nejspíš ani jeden z nich nevěřil, že ještě najde onoho jediného člověka, který by jejich život obrátil naruby.

Baxter si chce připadat čistý, a tak ze skříně vytáhne oblek. Podrží ramínko pod světlem. Vypadá neporušeně, stejně jako když se díval naposledy, před pár hodinami. Jeho žena je v koupelně a trvá jí nějak déle než obvykle nanést si make-up a natočit si vlasy.

Otočí se, aby si sundal boty. Když se podívá znovu, zjistí, že po obleku už zbylo jen ramínko. Že by se do pokoje vplížil zloděj a ukradl mu sako i s kalhotami? Kdepak, oblek leží na podlaze, je z něj malá hromádka prachu. Ostatní obleky se pod jeho dotekem rozpadnou. Mouchy se mu vyřítí do obličeje a pak se rozlétnou do vzduchu.

Sesype prach do dlaně a vysype ho na stůl, který si do komory dal, protože tam chtěl studovat něco, co by prohloubilo jeho chápání života. Teď už moc nechodí ven. Na stůl si položil několik ořezaných, ale nepoužívaných tužek. Čichá k prachu a prohrabuje ho tužkou. Dokonce trochu ochutná. Je v něm několik svaštělých krémových vajíček. Uvnitř je cosi živého, baží to po světle. Rozmáčkne to. Saze a tekutina z kokonů mu zalepí prsty a dostanou se mu pod nehty.

U večeře popíjejí víno, pochutnávají si na dobrém jídle a jsou překvapení, že ven vyrazilo tolik lidí, a někteří se i usmívají. Řekne jí o mouchách. Ale stejně jako on je sarkastická a řekne mu, že už stejně dlouho uvažuje o tom, že je čas obměnit šatník. Doufá, že nedobrovolný úklid povede k jeho vylepšení. Co se jejího oblečení týče, to je konstantně chráněno různými spolehlivými ženskými lektvary, například levandulí, kterou by ostatně měl vyzkoušet.

Té noci jsou oba unavení malichernostmi a vzájemnou neschopností jeden druhého bavit. Jeho žena sedí v komoře a on s dítětem přechází sem a tam po kuchyni. Uslyší výkřik a vyběhne za ní. Odemkla svou skříň a zjistila, že všechny kabáty, šaty a svetry se změnilly v hromadu nažloutlých cukků. Na podlaze se válí hromady mrtvých much.

Začne plakat a říká, že už jí nezůstalo nic, co by bylo její. Naznačí, že je to jeho vina. Má stejný pocit a je připravený vyslechnout si její obvinění.

Pomůže jí do postele, v níž mezi nimi spává jejich dítě. Stejně jako se teď zřídka kdy líbají, když se pokoušejí pomilovat, tak se jí taky málokdy podívá do očí, ale když ji vezme za paži, všimne si, že jí z koutku oka vylezla moucha a usadila se na řasách.

Druhý den ráno zavolá deratizátorskou firmu. Neobyčejně rychle souhlasí, že k nim někoho pošlou. „Tak to je případ pro nás,“ řeknou mu, ještě než stihne popsat příznaky. On a jeho žena zřejmě trpí něčím, co pro ně není novinkou.

Sledují, jak dodávka zastavuje před jejich domem. Deratizátor otevře zadní dveře a za chvíli nakráčí k nim do chodby. Je to statný a drsný chlap, na sobě má zelené montérky a tlusté brýle. Je zřejmé, že není velkým fanouškem mluvení, bystře naslouchá, prohlíží si zbytky jejich oděvů a je celý dychtivý podívat se na pyramidovité hromádky prachu, které Baxter naaranžoval na noviny. Baxter je vděčný za jeho zájem.

Nakonec Deratizátor řekne: „Potřebujete kompletní ošetření.“

„Aha,“ odpoví Baxter. „A pak budeme mít pokoj?“

Muž si místo odpovědi jen odfrkne.

Baxterova žena a dítě musejí odejít pryč. Baxter si běží pro bednu, aby se mohl dívat dovnitř oknem.

Deratizátor si nasadí šedou masku. U pasu má připnutou průhlednou nádobu se zelenkavou tekutinou. Z nádoby vede gumová hadice s kovovým sítem na konci. Na síto je napojený taky placatý balíček s šedivým tmelem, který je připevněný ke šňůrce kolem mužova krku. Na jednom stehně má malý motorek, který nastartuje trhnutím za šňůru. Motorek běží a muž střídá

různé vyzkoušené pozice a setrvává v nich jako podivně ustrojený tanečník. Rychot a síla jsou ohromující, žádné živé stvoření by závojem rozprašovaného jedu neprošlo.

Deratizátor umístí do rohu místnosti zářící modrou elektrickou tyč zapíchnutou v květináči, v rámci „prevence“.

„Jak dlouho to tam musí zůstat?“ vyptává se Baxter.

„Zkontroluju ji, až přijdu příště. Bude se muset dobít.“

„To budeme potřebovat kompletní deratizační ošetření ještě jednou?“

Deratizátora to urazí. „Nám už se neříká deratizátoři. Jsme specialisté na mikroby. A obvykle nám lidé zůstávají věrní, tedy pokud máme čas, radši si domluvíte schůzku.“ Pak ještě dodá: „Rádi bychom zaměstnali víc kvalifikovaných lidí. Mimochodem, budete potřebovat balíček.“

„Jaký balíček?“

Přinese z auta balíček sestávající z několika částí, přičemž v každé z nich je jiný přípravek. Baxter mrkne na nekonečně dlouhý návod k použití.

„Připíšu vám to na účet,“ řekne Deratizátor. „Spolu s ostříkovačem závěsů a přípravkem na koberce. Radši si vezte rovnou tři balení, kdyby něco.“

„Dvě budou stačit, díky.“

„Jste si jistý?“ Nasadí důvěrný tón. „Všiml jsem si, jakou máte hezkou ženu. Určitě ji chcete ochránit, nebo snad ne?“

„Jistě.“

„Přece ho nechcete shánět někde po nocích.“

„To ne. Tak tedy tři.“

„Výborně.“

Částka, kterou si řekne, je ohromující. Baxter mu vypíše šek. Jeho žena se opře o zárubeň. S váhavou důvěrou se jí zahledí do napjatých, ale doufajících očí, chce v ní vyvolat přesvědčení, že to nebudou vyhozené peníze.

Žena rozmístí přípravky. Štiplavý zápach je řeže do očí a nutí je ke kašli, jejich dítěti se na bříšku udělají červené boláky. Ale mažou mu je krémem a dítě spí klidně. Baxter jde nakupovat, jeho žena uvaří jídlo. Společně jedí, mazlí se a s potěšením pozorují misky, v nichž se svíjejí umírající mou-

chy. Modrá tyč bzučí. Ráno uklidí mrtvá muší tělíčka. Skoro se na to těší, a dokonce se i zasmějí, když Baxter zavtipkuje: „Možná by bylo levnější, kdybysme těm mouchám pouštěli bulharskou hudbu. Škoda, že nás to ne napadlo dřív!“

Druhý den ráno uklidí ten nepořádek, a jelikož ve vzduchu stále poletují mouchy, nastraží ještě víc misek a použije další přípravky. To nejhorší už ale mají jistě za sebou. Že to ale bylo trápení!

V poslední době, obzvlášť když dítě brečí, se často prochází po ulici. Pár sousedů novému páru navrhlo, ať k nim někdy zajdou na skleničku. Všiml si rozsvícených oken, za nimiž chodili lidé se skleničkami v ruce. Teď, když jsou jeho žena a dítě v bezpečí, bude chodit víc ven, vyrazí si dokonce už dnes večer a na sebe si vezme, co se mu podaří najít, i kdyby to mělo být brnění.

Jeho žena s ním nepůjde a naznačuje Baxterovi, že je nepřivedl zrovna do nejlepší čtvrti. Ale protože bude jen pět minut odsud, nemůže nic namítat. Políbí ji, a když se přesvědčí, že modrá tyč funguje tak, jak má, vyrazí na druhý konec ulice. Na sobě má svetr z umělé vlny ze secondhandu, nezníčitelné vojenské kalhoty a kabát.

První pár, který Baxter navštíví, má tři malé děti. Oba rodiče pracují, vyrábějí jakési potřeby do domácnosti. Možná čajové konvice, říká si Baxter, ale mohly by to být i nohy k židlím. Jeho žena mu to říkala, ale zapomněl to.

Zazvoní na zvonek. Vevnitř se začne ozývat poměrně velké množství poplašených pohybů a nakonec se otevřou dveře a v nich stojí muž s bradkou, který hlasitě oddechuje. Baxter se představí a zároveň navrhne, že pokud ruší, může přijít jindy. Muž je na rozpacích. Sedí v křesle a popíjí. Baxter, který dnes večer oslavuje, se k němu připojí a dá si malého panáka whisky. Povídají si o sportu. Je to však prapodivný rozhovor, protože v pokoji je taková tma, že muže skoro nevidí.

Mužova žena, ztrápená, ale dychtivá se k nim připojit, sejde ze schodů, ale vtom ji přeruší dětské výkřiky. Znovu vyběhne nahoru a křičí: „No jo, nejspíš jsem zase na řadě!“

„Copak nemůžou být ani chvíli zticha?“ volá za ní muž.

„Jak mají podle tebe usnout?“ odsekne. „Ta atmosféra tady je dusí.“

„Dusí nás všechny!“ odpoví muž.

„Tak ty sis toho všiml!“

„Jak bych si mohl nevšimnout?“

Mlčky popíjí. Baxter, který už přivykl šeru, si všimne zvláštního gesta, které muž s bradkou dělá. Namočí prsty do sklenky, pokropí si tekutinou obličej a na některých místech si ji vetře do kůže. Totéž dělá s rukama, dokonce i během rozhovoru, jako by alkohol byl nějakým lékem, a ne omamnou látkou.

Muž se postaví a strčí obličej před svého hosta.

„Jdeme pryč.“

„Kam?“

Popadne Baxtera za paži v černém umělohmotném kabátě a strká ho ke dveřím. Žena okamžitě slétne ze schodů jako netopýr a začne se s manželem hádat. Baxter neposlouchá, co říkají, i když v poslední době ho hádky jiných párů fascinují. Ale teď ho zaujalo něco jiného. Na mužově vyplazeném jazycy se objeví moucha, sleze z něj a šplhá mu po nose a nakonec se usadí na obočí, kde se připojí ke své kolegyni, do té doby nepovšimnuté, která už se pase na tomhle huňatém pohoří. Je čas jít o dům dál.

V chodbě špatně odbočí, projde kolem dvou pokojů a jde za zápachem, který sice poznává, ale nedokáže ho identifikovat. Otevře dveře a všimne si věci, která stojí ve vaně. Je to zářící modrá tyč, stejná jako ta jeho, a zdá se, že pulzuje. Podívá se zblízka a zjistí, že to je způsobeno pohyby much. Natáhne ruku, aby se jí dotkl, když vtom za sebou uslyší hlas, otočí se a spatří muže s bradkou a jeho ženu.

„Hledáte něco?“

„Ne, omlouvám se.“

Nechce se na ně dívat, ale nemůže si pomoci. Když kolem nich projde, oba sklopí oči. V té chvíli se žena začervená hanbou. Vydávají ostrý, chemický zápach.

Ještě se mu nechce domů, ale nemůže zůstat na ulici. Kousek dál uvidí za oknem pohybující se postavy, ale pak jakási ruka zatáhne závěsy. Skoro ani nestihne zaklepat na dveře a už stojí v pokoji a v ruce má skleničku.

Je tu nesourodá společnost, která podle jeho odhadu sestává z rozpačitých zahraničních studentů, toho druhu děvčat, který vstupuje do sekt, postaršího muže v tvídovém obleku a světáckém klobouku, lidí tančících bosky a dalších, kteří sedí vedle sebe na gauči. V rohu jsou elektrická kamna a akvárium. Baxter úplně zapomněl, co má na sobě, a když se zhlédne v zrcadle a dojde mu, že to nikomu nevádí, je rád.

Jeho sousedka je opilá, ale podivně ostražitá. Dá mu ruce kolem krku, což ho vyvede z míry, jako by v něm byla skrytá nějaká potřeba, které si všimla, ačkoliv on o ní nemá ani tušení.

„Nečekali jsme, že přijдете. Vaše žena s námi moc nemluví.“

„Vážně?“

„No, k někomu je milá. Jak se vám bydlí?“

„Docela dobře... dá se to.“

Začne ho svědit čelo, a tak mezi palcem a ukazováčkem rozmáčkne mouchu.

„Opravdu?“

„Nemělo by?“

Cítí, že mu po tváři leze další moucha. Sousedka na něj zvědavě hledí.

„Ráda bych si s vámi zatančila,“ navrhně.

Nerad tancuje, ale má tušení, že hýbat se bude lepší než stát na místě. A dnes večer – proč ne? – bude oslavovat. Sousedka ukáže na svého manžela, dlouhána stojícího ve dveřích, který právě rozmlouvá s nějakou ženou. Je vyhrátá a kyprá, vlní zadkem a on dělá, co může.

Pak ho vezme za ukazováček pravé ruky a vede ho do zimní zahrady v zadní části domu. Je tam zima a není tam slyšet hudba. Shodí ze sebe šaty, přehne se přes opěradlo židle a on do ní strčí prst, kterého se prve zmocnila, a ještě dva další. Je to přepychové a zasloužené zapomnění. A pak že štěstí zapomnělo jeho adresu! Najednou však ucítí povědomý štiplavý zápach.

Rozhlédne se kolem sebe a uvidí misky s bílým práškem rozestavené po podlaze, v jiné misce je dokonce jakási zelenomodrá lepkavá hmota. V nádobách se ospale hýbou zraněné flíčky.

Vytáhne z ní ruku a natáhne ji. Na zápěstí se to jen hemží mouchami.

Sousedka se ohlédne. „Páni, ty zlatička dnes mají ale hlad.“ Nevzrušeně je zapláčne.

„Copak na to nic nepomáhá?“

„Lidi se s tím naučili žít.“

„Vážně?“

„To je to nejlepší, co můžou dělat. Ale taky nejhorší. Pracují do úmoru. Anebo pijí. Lidé po celém světě musejí snášet různé druhy bakterií.“

„Ale musí přece existovat nějaký přípravek, nějaký lektvar nebo... modré světlo, které by je zlikvidovalo navždycky.“

„Taky že existuje,“ řekne. „Tedy svého druhu.“

„A co je to?“

Usměje se nad jeho zoufalstvím. „Přípravky pomáhají, nějakou dobu. Ale musíte střídat značky. Nejlepší jsou ty z dovozu, ale jsou drahé. Vyzkoušejte argentinský. A pak jihoafrický, v tomhle pořadí. Nevím, co do toho dávají, ale... Mouchy si na to samozřejmě po čase zvyknou a jenom je to dráždí a šílí z toho. Možná budete muset přejít na madagaskarský.“ Baxter nejspíš vypadal dost sklíčeně, protože dodala: „V téhle ulici se jich zbavujeme jinak – vášní!“

„Vášní?“

„Když v domě nechybí vašeň, není po nich ani stopa.“

Položí se na ni zezadu. Říká, že nevěří, že je to nevyhnutelné, že přece musí existovat nějaké řešení.

„K tomu se dostaneme – později,“ zasténá.

Posléze v obýváku mu zašeptá: „Mouchy tu má většina lidí. Kromě novomanželů a cizoložníků.“ Zasměje se. „Ti mají zase jiné problémy. Trvá to osmnáct měsíců. Když má člověk štěstí, vydrží mu to osmnáct měsíců, a pak se objeví mouchy.“ Vysvětlí mu, že mouchy jsou jediným tajemstvím, které

všichni tutlají. Jakékoliv jiné problémy může člověk stavět na odiv nebo se jimi pyšnit, ale tohle je nepřijatelná hanba. „Trávíme se sami.“ Zahledí se na něj. „Cítíte k ní nenávisť?“

„Prosím?“

„Už jste ji začal nenávidět? Mně to říct můžete.“

Pošeptá jí, že si pomalu začíná uvědomovat – tak jako si člověk začne uvědomovat lásku – že ji v jistých chvílích skutečně nenávidí, nesnáší, jak krájí jablka, nesnáší její ruce. Nemůže vystát její hlas a slova, která přesně podle jeho očekávání použije, nesnáší její oblečení, její oční víčka a všechny její známé, z jejího parfému se mu dělá nevolno. Nenávidí věci, které na ní miluje, nenávidí to, jak se jí nechal ztročit, nesnáší laskavost, kterou mu projevuje, jako by po něm chtěla něco na oplátku. Uvědomuje si také, že nevdá, když někoho nemilujete, dokud s ním nemáte dítě. A chápe, jak důležitá je nenávisť, jaký silný a užitečný pocit to je, podobá se jakési ochranné cloně, která mu pomáhá přestat litovat ji i sebe a chrání ho před pádem do propasti zoufalství.

Sousedka pokyvuje hlavou a chvěje se hanbou nad tím, co ho donutila říct. „S manželem právě rozjíždíme vlastní firmu na hubení mikrobů,“ nadhodí.

„To je tak velká poptávka?“

„Člověk se jich přece musí nějak zbavit.“

„To je fakt.“

„Už jsme zaplatili první splátku na naši první dodávku. Budete si volat jenom nás, vidíte?“

„Bohužel jsme na mizině. Nemůžeme si dovolit někoho volat.“

„Nemůžete dopustit, aby vás zamořily. Budete s tím muset něco dělat. Doufám, že jste si nepozvali Specialisty na mikroby?“

„Stavili se u nás, ano.“

„Ale nekoupil jste si od nich balíček, že ne?“

„Jenom dva.“

„To je k ničemu, k ničemu. Ti chlápci z toho mají provize. Už je k sobě domů nepouštějte.“

Obejme ho. Tančí spolu uprostřed noci, ještě pořád je při smyslech a ona mu přiloží ústa k uchu a zašeptá: „Možná by vám pomohl Gerard Quinn.“

„Kdo?“

„Quinn se pohybuje tady v okolí. Ozve se vám. A za tamtěmi dveřmi...“ Ukáže na dřevěné dveře s kovovým rámem, na nichž visí zámek. „Pracujeme na směsi přípravků, která bude přímo smrtící. Ještě není hotová, ale až budeme mít vzorek, přinesu vám ho.“ Nedůvěřivě se na ni podívá. „Nebojte se, budou ho používat všichni. Potíž je, že konečnému řešení brání to, že ho manželé i manželky používají na své drahé polovičky.“ Na Baxtera šly mdloby. „Už jste jí to zkoušel přimíchat do snídaně, nebo o tom zatím jen přemýšlíte?“

„Jednou jsem to udělal, ale pak jsem to vylil do dřezu.“

„Lidi to používají i k páchání sebevražd. Opatrnosti není nikdy dost.“

Opustí ho. Baxter si všimne, že dorazil muž s bradkou, směje se a kropí se alkoholem u akvária. Zvedne ruku, aby Baxtera pozdravil. Později, než Baxter usne, zahlédne, jak spolu vousáč a sousedka odcházejí do zimní zahrady.

Brzy ráno odtáhne sousedčin manžel Baxtera domů.

Když dorazí domácí, Baxter ještě pořád spí vedle postele, kde odpadl. Domáci svou návštěvu naštěstí ohlásil, takže Baxterova žena mohla schovat modré tyče, přípravky a všechny rozežrané věci do skříně. Muž pro ni má slabost, když je třeba, dokáže být okouzující i rozhodná. Když spolu hovoří, přistane mu na kloppě moucha, ale ona ho i tak dokáže přesvědčit, že problém je „na ústupu“.

Po obědě Baxter znovu vyprázdní naplněné misky a nastraží nové. Mouchy zase začnou umírat. Už se na to ale nedokáže dívat. Stojí v ložnici a říká ženě, že se odpoledne půjde projít a vezme s sebou dítě. Ne, protestuje, odjakživa byl hrozně nezodpovědný. Trvá na svém, jako by to bylo jeho poslední přání, a ona se nakonec podvolí.

Je z toho celá rozmrzelá, ale pro něj je to důležité vítězství. Ještě nikdy nebyl se svým synem o samotě. Nosí tuhle novinku po městě v popruhu, kte-

rý má připnutý na těle. Posedává v kavárnách, chová ho na klíně a obdivuje jeho ruce a uši. Vyhazuje ho do vzduchu a líbá. Prochází se po parku a na trávě mu dá napít z kojenecké láhve. Lidé ho oslovují, zejména ženy mají podle všeho pocit, že není špatný člověk. Dítě ho dělá atraktivnějším. Líbí se mu mít s sebou tohohle nového společníka či přítele.

Přemýšlí, co by ještě mohli podniknout. V hlavě mu naskočí telefonní číslo jeho milenky. Zavolá jí. Přejedou autobusem přes řeku. U jejích dveří si to chce rozmyslet, ale ona je hned u nich. Ukáže jí dítě jako nějakou trofej, i když se bojí, že jí zasáhnou jemné rysy ženy, která stojí mezi nimi.

Pozve ho dál. Má na sobě náušnice, které jí dal, nejspíš si je vzala kvůli němu. Přistihnou se, jak si při pohledu na toho druhého povzdechnou. Má velkou radost, že je oba vidí, větší, než se odvážil si představit. Nemůže si pomoci a strká ruce do jeho kabátu, jako to dělávala kdysi. Zabálí ji do něj a políbí ji na krk. Říká mu, že tahle poloha je pro ni jako dělaná. Jak sklíčená byla, když od ní posledně odešel a neozval se jí. Občas odmítá vycházet ven. Někdy má pocit, že se z toho zblázní. Proč ji od sebe odehnal, když věděl, že s ní má pocit, že všechno je tak, jak má být? Bude si muset najít nového milence.

Neví, jak jí má říct, že nevěří, že ho kdy milovala, a že neměl odvahu s ní zůstat.

Pochová si dítě, ale neví, jestli ho může políbit. Jenže chlapeček je neodolatelný. Nikdy předtím nevyměňovala plenku. Ukáže jí, jak na to. Utře ho a otírá se tváří o jeho dětskou pokožku. Jeho dudlík se přestane hýbat a visí mu z pusinky.

Svléknou se a vlezou si s ním do postele. Hladí Baxtera po celém těle, od konečků prstů až po chodidla, aby byl znovu její. Požádá ho, aby jí obkroužil břicho polibky. Řekne jí, ať si klekne a dotýká se svého těla, ať se mu ukáže. Palce má na stydké kosti, takže se její ruce promění v motýla. Dávají pozor, aby nerozhoupali postel nebo hlasitě nevykřikli, ale Baxter zapomněl, jak prudká dokáže být jejich vášeň, a že dokážou jeden druhého rozesmát, takže jí musí prsty zacpat ústa.

Když usne, pozoruje její obličej a šeptá jí slůvka, která ještě nikdy nikomu neřekl. V duši mu zavládne nesmírný klid. Když je pár hodin pryč od své ženy, začne pocítovat zvláštní teplo. Až doteď byl promrzlý na kost, a najednou se mu vrací láska k věcem jako zapomenutý žár, a kdyby se vrhnul proti kterékoliv okolní zdi, sklouznul by po ní, tak měkký si připadá. Touží jít domů a říct své ženě, Proč nemůžeme jeden druhého navždy zahrnout láskou?

Cosí ho šimrá na tváři. Posadí se a vidí, že z ucha jeho milenky leze moucha. Další si hoví ve vlasech jeho syna. Svědí ho noha, a ruka taky, a záda jakbysmet. Dítěti leze moucha z nosu. Baxter je nositelem nákazy, šíří ji dál!

Popadne spící dítě a vzbudí polekanou ženu. Pokouší se ho zastavit, ale vyběhne na ulici, jako by ho pronásledoval nějaký maniak, a má chuť porávat po cizích lidech bezcenná slova.

Podá dítě manželce a má strach, že má příliš divoký výraz. Všechno se mu vrací, to všechno, čím je jí zavázán: laskavost, podpora a ještě cosi dalšího, detaily mu unikají. A taky to, že člověk nemůže nechat druhé na holičkách jenom proto, že to náhodou jednoho dne začne cítit jinak.

Ona si prohlíží dítě a jeho rozčilení si ani nevšimne.

Napustí si vanu, je to jediné místo v bytě, kde si oba mohou odpočinout. Bude pít víno, poslouchat rádio a vypoť všechny myšlenky. Ale manželské sliby, které jí dal, nejsou láska, stejně jako podpis není polibek a žádné sliby nemůžou lásku zaručit. Bez přemýšlení jí dal svůj život. Tehdy si ho vážil míň a teď ho chce zpátky. Ale dobře ví, že znovuzískání života vyžaduje větší odvahu a je mnohem krutější.

Najednou se mu rozbuší srdce. Slyší, jak si v kuchyni zpívá. Tleská u toho do rytmu. Několikrát na ni zavolá.

Podrážděně vejde do koupelny. „Co chceš?“

„Tebe.“

„A proč? Teď ne.“ Podívá se na něj. „To je ale překvapení.“

„No tak.“

„Baxtere –“

Natáhne ruku, aby ji pohládl.

„Máš horké ruce,“ řekne. „Potíš se.“

„Prosím.“

Povzdechne si, svlékne si sukni a kalhotky, vleze za ním do vany a přitáhne si ho na sebe.

„Kde se to v tobě vzalo?“ zeptá se ho, když je po všem, lehce rozveselená.

„Slyšel jsem tě zpívat a tleskat.“

„Aha, já tak zabíjím mouchy.“ Vyleze z vany. „Podívej, plavou ve vodě.“

O pár dní později, když modrá tyč zabliká a zhasne – a Baxter ji rozbije o zeď – a misky s práškem už jsou sežrané a je na nich vrstva bobtnajících těl, zazvoní u dveří Deratizátor. Nezdá se, že by ho nějak překvapilo, že jeho prostředky selhaly, a nerozhodí ho ani Baxterovy ostré stížnosti na beznadějně procedury.

„Nemůžete chtít všechno hned,“ namítne. „Nesmíte toho teď nechat, pokud nechcete hodit za hlavu dosavadní výsledky a vrátit se zpátky na začátek.“

„Jaké výsledky?“

„Tohle je závažný případ. V jakém světě to žijete? Jak jste si mohl myslet, že léčba bude snadná?“

„Proč jste mi to neřekl už minule?“

„Že neřekl? Já si spíš myslím, že patříte k lidem, kteří neumí poslouchat.“

„Ta modrá tyč nefunguje.“

Začne na něj mluvit jako na pitomce. „Přitahuje je. Ty vibrace u nich vyvolávají žravost. Nažerou se a usnou navždycky. Ale ne když ji rozkopnete jako malý kluk. Ve dveřích jsem potkal vaši ženu. Od minule se dost změnila. V očích má –“

„A dost!“

„Nevidím to poprvé. Ztratila odvalu. Nemyslete si, že neví, co se děje!“

„A co se děje?“

„Však vy víte.“

Baxter vezme hlavu do dlaní.

Deratizátor zamete zbytky modré tyče a nabídne Baxterovi pytlík s šedými krystaly. „Sledujte.“ Nasype je do misky – ten zvuk je zvukem naděje – a misku položí na podlahu. Mouchy na ní přistávají, a když z ní ochutnají, pár centimetrů ještě poskakují a pak padnou mrtvé k zemi.

Deratizátor udělá spokojené gesto.

„Tohleto nemá chybu.“

„Argentinská výroba?“ zeptá se Baxter. „Nebo z Jižní Afriky?“

Deratizátor na něj vrhne pobavený pohled.

„My naše receptury nikdy neprozrazujeme. Doneslo se nám, že existují lidé, kteří si doma vyrábějí své vlastní přípravky. Jenže z těch se vám objeví boláky na kůži, jako byste měl lepru, a kosti vám změknou jako guma. Mohlo by vás to i zabít. Nechte to radši na odbornících.“

Baxter mu vypíše šek za pět balení. Navečer si všimne, že Deratizátor zaparkoval svou neoznačenou dodávku před domem muže s bradkou a vchází dovnitř s plastovými pytli. Muž se na Baxtera ohlédne a mírně pokrčí rameny. Několik místních obyvatel se vydá na pomalou procházku kolem domu, a když Baxter odejde od okna, všimne si zvědavých obličejů v oknech okolních domů.

Baxter přistihne svou ženu, jak zkoumá šekovou knížku.

„Další šek!“ vykřikne. „Za co?“

„Za tři balení!“

„Vždyť to nefunguje.“

„Jak to víš?“

„Jen se na to podívej.“

„Bez těch přípravků by to mohlo být ještě horší.“

„Jak by to mohlo být horší? Vyhazuješ peníze z okna!“

„Snažím se nám pomoci!“

„Vždyť ani nevíš, kde začít!“

Zamrká a našťavaně kývne hlavou. Dítě se rozpláče. Baxter jí odmítne říct, co mu řekl Deratizátor. Nezaslouží si vysvětlení. Napadne ho ale, že by si

zasloužila facku, a v téže chvíli žena uhne a couvne. Jak skvěle si rozumíme, aniž bychom o to stáli!

Má snad ona nějaký návrh, ptá se jí a snaží se přemoci znechucení nad sebou samým. Ona se tím zabývat nemusí, má svoje plány. Unavuje ji to tajnůstkářství, probere jejich nákazu s kamarádkou, až na to bude mít sílu. Chce vyrazit do společnosti. Případá si osamělá.

„Ano, ano,“ souhlasí on. „To je skvělý nápad. Musíme vyzkoušet něco nového.“

O pár dní později, jakmile jeho žena odejde do parku, se ozve naléhavé zaklepání na okno. Baxter se skrčí. Už je ale příliš pozdě. Ve dveřích mu jeho sousedka s vítězoslavným pukřetem podává plechovku od barvy. Sundá z ní víčko. Je v ní lepkavá hnědá hmota, která vypadá jako melasa. Sousedka ucukne před zápachem, který se z ní vyřine.

Drží plechovku v natažené ruce a vejde s ní do pokoje. Velkou část nábytku už museli odstranit, kousek po kousku, ačkoliv pár věcí, jako jsou závěsy a polštáře, nahradili záložními, protože je nezbytné udržovat zdání, že je všechno v pořádku. Baxter se ženou k sobě samozřejmě nemohou zvat hosty. Když na ně zazvoní staří přátelé, zařídí to tak, aby si povídali venku. Jediný člověk, který je pravidelně navštěvuje, je jeho tchyně, před níž se jeho žena snaží zamaskovat veškeré známky rozkladu. Tato oddanost a ochrannoství Baxtera překvapuje a dojímá. Když se na to své ženy zeptá, odpoví mu: „Nechci, aby ti to dávala za vinu.“

„Proč ne?“

„Protože jsi můj manžel, hlupáčku.“

„Tohle dejte pryč,“ nařídí mu sousedka.

Baxter se nedůvěřivě podívá na hmotu a ušklíbne se. „Vy přece nejste odbornice.“

„Že nejsem? Já?“

„Nejste.“

„Kdo vám to nakukal?“

„Nikdo.“

„Nelžete. Protože kdo je tady tedy odborník, smím-li se ptát? Nevíte, vidíte?“

„Nejspíš ne.“

„Odborníci nám kradou naše pravomoce a prodávají nám je zpátky se ziskem. Na to jim přece neskočíte, nebo snad ano?“

„Chápu.“

„Podívejte se.“

Strčí prst do hmoty, olízne ho, demonstrativně zahýbe jazykem, ochutná a pak to vyplivne do ubrousku.

„Vaše žena to nebude jíst, ani když jí to namočíte do medu,“ řekne a začne se dávit. „Ale přitáhne to tyhlety darebáky z celého pokoje.“ Klekne si a zabučí. „Nejspíš jste si všiml, že to smrdí trochu jako hnůj.“

„Ano.“

„V tom případě otevřete okno. Je to teprve prototyp.“

Nalije melasu do jeho misek. Není pochyb o tom, že mouchy přitahuje. Končí nohama vzhůru. Ale neubývá jich, zdá se, že melasa jich vábí čím dál víc a víc.

Otočí se k němu. „Výborně! Ingredience byly drahé, víte.“

„Ale já vám nemůžu zaplatit!“ vyhrkne. „Vůbec nic!“

„Každý chce všechno zadarmo. Tak tedy sbohem, prozatím.“ Políbí ho na ústa. „A pamatujte,“ řekne na rozloučenou. „Vášeň. Vášeň!“

Zírá do přeplněných misek, když vtom vejde jeho žena a drží si nos.

„Kde jsi to sehnal?“

„Od jedné známé. Hodné sousedky.“

„Od té čarodějnice, co na mě pořád tak zírá? Ty se vždycky musíš zaplést s těmi největšími podivíny. Každý blázen si tě dokáže omotat kolem prstu.“

„Asi už to tak bude.“

„Ale vždyť to strašně smrdí!“

„Je to starý dům, a taky staré století... co bys čekala?“

Namočí prst do hnoje, olízne ho, předkloní se a drží se při tom za břicho.

„Baxtere, ty jsi zešílel,“ řekne jemně. „Radši poslechněš ji než mě. Jak to? Máte spolu něco?“

„Ne!“

„Tobě už na mně vůbec nezáleží, vid’?“

„Ale ano.“

„Lháři. V tvém případě pravda nic neznamená.“

Všimne si, že si na sobě nechala kabát. Položí dítě do postýlky. Konečně si domluvila návštěvu u své nejlepší kamarádky, bohaté, snobské ženské se dvěma dětmi, která tak staví na odív svůj blahobyt a štěstí, že to člověka až rozčiluje. Najednou si uvědomí, kolik úsilí jeho žena věnovala tomu, aby jí to slušelo. Ženě se změní tvář, jakmile se jí narodí dítě, a může se u ní objevit nová krása. Jeho manželka ale ve svých otrhaných šatech pořád vypadá ošuntěle a napjatě, jako by to mělo na svědomí neustálé úsilí zatajovat něco špatného.

Sleduje z okna, jak odchází, a má radost, že si zachovala alespoň svoji rozhodnost. Z jejich nevinosti však nezůstalo nic.

Baxter vykope v zahradě díru a hodí do ní aromatickou plechovku od barvy a misky. Aby se nemusel potkat se sousedkou, bude se muset rozhlédnout na obě strany a přidat do kroku, až půjde ven.

Zvedne syna z postýlky a lehne si s ním na zem. Dítě se plazí kolem, bouchá dřevěnou lžičkou do kovového podnosu a jemu je ten zvuk příjemný, navíc odhání mouchy. Zdá se, že podivné napětí, ve kterém žije, ho nijak nepoznamenalo. Mění se každým dnem, je plný nadšení a zvědavosti, a Baxter nechce promeškat ani jediný okamžik.

Zvedne hlavu a uvidí za oknem Deratizátora, jak na něj mává. Baxter ho ještě nikdy neviděl v tak dobrém rozmaru.

„Podívejte se,“ zahlaholí. „Podařilo se mi získat pár žhavých novinek, tak za vámi hned běžím.“ Postaví na stůl několik plechovek lepkavé melasové hmoty. „Je to vzorek zdarma.“

Baxter ho vytlačí ze dveří. „Vypadněte.“

„Ale –“

„Ty plechovky si můžete vylít na hlavu!“

„Ale jděte! Chcete to vzdát, vidíte?“ Deratizátor má vztek, ale předstírá, že je smutný. „To je běžná reakce. Myslíte si, že před tím můžete zavírat oči. Ale vaše žena vámi nikdy nepřestane pohrdat a vaše dítě onemocní!“ Baxter do něj strčí. Muž seskočí ze schodů. „Nebo snad máte nějaké vlastní řešení?“ ušklíbne se. „Každý si to v určité fázi myslí. Ale mýlí se! Nevidíme se naposledy. Budu čekat na váš telefonát, ale až mi zavoláte, možná na vás nebudu mít čas.“

Když se vrátí Baxterova žena, posadí se ostražitě naproti sobě a s vervou se pustí do debaty. Návštěva u kamarádky jí zvedla náladu.

„Ona, dům i děti byly bez poskvrny a jako ze škatulky, jako obvykle. Pořád jsem si říkala, že určitě neseberu odvalu, abych nakousla, co mě trápí. Naštěstí zazvonil telefon. Šla jsem si odskočit. Otevřela jsem její skříň.“ Baxter přikyvuje, protože ví, na co naráží. „Miluje oblečení, ale nebylo tam prakticky nic. Jen na dně byly všemožné prášky a přípravky.“

„Jsou manželé už šest let,“ podotknul Baxter.

„Její manžel je líný –“

„Ona ho komanduje –“

„On je sukničkář –“

„Ona je frigidní –“

„Mlč a poslouchej mě!“ pokračuje jeho žena. „Bohatí vůči tomu nejsou imunní, jen si můžou dovolit nakupovat nové věci. Když jsem o tom začala mluvit, dobře věděla, o co jde. Přiznala, že měli menší epidemii – od sousedů.“ Oba se rozesmáli. „Dokonce řekla, že o tom chtěla udělat pořad v rádiu. A pokud by byly dobré ohlasy, tak i televizní reportáž.“ Baxter přikývne. „Bojím se, že na to zabírá jen jedině. Doporučila mi tohohle člověka. Všichni boháči si ho najímají.“

„Tak to bude strašně drahý.“

„Dobré věci jsou drahé, a ne všichni jsou tak lakomí, že by nebyli ochotní to zaplatit. Já zatím zpátky do práce nemůžu, ale ty, Baxtere, musíš.“

„Vždyť víš, že si nemůžu žádnou práci najít.“

„Musíš si přestat myslet, že jsi něco extra, a vzít cokoliv. Je to naše jediná naděje. Žij si normálním životem, Baxtere. A koukni se na nás.“

Kdysi miloval její houževnatost. Přemýšlí, jak tohle téma uzavřít.

„Co si vezmu na sebe?“

„Ráno se můžeš stavit k mojí matce a převléknout se tam. A večer taky.“

„Aha.“

Přiblíží se k němu a přitiskne svůj obličej k jeho. Její oči, i když pod nimi má tmavé kruhy a vrásky, září optimismem.

„Baxtere, vid' že zkusíme všechno?“

Má dojem, že před ním bude stát snad věčně, a stydí se za to, jak ho její blízkost zneklidňuje, a tak mluví o tom, co by mohli podniknout, až se epidemie zbaví. Přemýšlí taky o tom, jak málo lidem stačí a jak málo žádají! Dotek, objetí, slovo podpory, okamžik hřejivé lásky, nic víc jeho žena nechce. Jenže polibek je pro něj příliš. Proč je tak krutý a co se to s ním stalo?

Několik týdnů je přesvědčený, že když se jí bude stranit, praktikovat sebekázeň a vyhýbat se „kontroverzním“ tématům, povede se mu tuhle myšlenku dostat z hlavy. Ale jeho žena každých pár dnů ono téma znovu nakousne, jako by se na tom navzájem domluvili. Jednou v noci se mu pod hlavou rozpadne nový polštář, když se o něj opře. Zůstane z něj hromádka prachu. Vyskočí z postele, zůstane tam stát a má pocit, že omdlí. Natáhne ruku a chytí se závěsů. Zjistí, že jsou z gázy, celé se mu rozpadnou v ruce. Pokoj potměněl, stíny visí ve vzduchu a mají hrozné tvary, vzduch zhoustl mouchami, nábytek vypadá, jako by byl ohořelý. Mouchy mu zaneřádily obličej, vlasy se mu během toho, jak tam stojí, změni v lepkavou a žlutou kštici. Chce se mu nahlas řvát, ale nemůže, chce utéct, ale nejde to.

Venku uslyší nějaké zvuky. Někdo se hádá. Krčí se pod parapetem a pozoruje muže s bradkou na prahu jeho domu, jak křičí na manželku, ať ho pustí dovnitř. Nahoře se otevře okno a z něj vyletí kufr spolu s trpkými nádkami a vzlyky. Muž s bradkou nakonec popadne kufr a odkráčí. Projde kolem Baxterova domu, kufr táhne na kolečkách. Ví, že se Baxter dívá, a tak bezmocně zamává směrem k oknu.

Baxter cítí, že pokud chce mor udolat, bylo by od něj lehkovážně nevyzkoušet všechno. I když to k ničemu nebude, alespoň udělá radost svojí ženě. Obviňuje ji a má na ni vztek, a přitom se jen snažila, aby byl šťastný a aby mu vytvořila příjemný domov. Není pochyb, že má pravdu i v tom druhém: že si v izolaci o sobě vypěstoval příliš přehnané mínění.

Neochotně začne chodit do práce. V den, kdy přijde žádat o místo, vrhají na něj ostatní zaměstnanci vědoucí pohledy. Je to vyčerpávající zaměstnání, ale brzy ovládne mrzuté remcání a zvykne si na fyzickou práci. Rozpravování je nepříjemné, nemá tušení, jaké následky bude mít nevyhnutelné vdechování škodlivých výparů. Vidět všechny ty zdeptané naivní páry je zprvu zneklidňující, ale od kolegů se naučí odpoutat se od toho, ignorovat všechny nadávky a soustředit se na to, aby prodal co nejvíc balíčků a měl tak větší provizi. Deratizátoři jsou cynická a nespokojená banda, která se podobá právníkům. Nikdo z mnoha lidí, kteří potřebují jejich služby, tyhle parazity neurazí přímo – bez nich by nepřežili. Ale nikdy je nemůžou mít příliš v lásce.

Baxter se ženou mají víc peněz než kdy dřív, ale aby si mohli dovolit prvotřídního Hubitele, budou muset šetřit mnohem déle a odpírat si „luxus“. Baxter už skoro není doma, což přispívá ke zlepšení atmosféry během dne. Ale každou noc musí dělat jednu věc. Když žena a dítě usnou, zhasne světla, klekne si na všechny čtyři a položí se v obýváku na zem. Leží tam na zádech a brouká si, takže mu začne pravidelně vibrovat břicho a na jeho šatech, ve vlasech a na zavřených očích se pasou moli. Je to odporné, ale – jak je přesvědčen – je to nezbytný rituál přizpůsobení. Říká si, že nic nejde opravit či vylepšit, jediné přijmout. A poté, co to člověk přijme, osvobodí se a stane se z něj ryzí duše, prostá touhy. Očekává tento stav s přemáhanou netrpělivostí. Často tu usne a představuje si, že hmyz roznesl různé části jeho těla po okolí či po „vesmíru“, jak tomu říká. Považuje to za absolutní podvolení se. Jeho žena je přesvědčená, že přišel o rozum.

Jednoho rána se ve dveřích objeví vcelku mladý muž v černém obleku. Baxtera překvapí, že s sebou nemá žádný prášek, zářící elektrické tyče, trys-

ky, a dokonce ani kufřík. Ruce má zastrčené v kapsách. Gerard se posadí a sotva se podívá na rozkousaný koberec či kyblíky s práškem. Odmítne nabídku podívat se do šatníku. Zdá se, že už o všem ví.

„Bylo tu hodně případů?“ ptá se ho Baxter.

„V téhle ulici? Pár ano.“

Ze svého úkrytu znovu přispěchá naděje. Baxter mluví skoro nesouvisle. „Zbavil jste je toho? Tak zbavil? Jak dlouho to trvalo?“

Gerard neodpoví. Baxter řekne své ženě, že by si s Gerardem měla jít promluvit a že vypadá důvěryhodně. Vejde do pokoje a prohlédne si ho, ale nedokáže se s ním bavit o jejich „soukromých záležitostech“.

Baxter však Gerardovi prozradí ty nejtajnější, nejdepresivnější a především nejbanálnější věci. Gerard má takové informace nejradši a přesvědčí Baxtera, aby se na to díval jako na bránu, kterou má vstoupit do labyrintu své mysli. Po jejich setkání je Baxter mnohem rozcitlivější než kdy předtím, krouží po bytě a má pocit, že se zhroutí, že z klece jeho mysli byla vypuštěna dravá šelma.

Když se Gerard zeptá, jestli má přijít znovu, Baxter řekne, že ano. Gerard se začne objevovat dvakrát do týdne, aby jim naslouchal. Nějakým způsobem se mu podaří rozšířit Baxterovy obzory a vytvořit v jeho mysli neobvyklá spojení, až Baxter začne sám sebe překvapovat. Jak sklíčeně se člověk dokáže cítit, vysvětluje Baxter, jako by vstoupil do tunelu vedoucího do středu země, kde se nedočká ani paprsku světla. Je to pro člověka opravdu přirozený stav? Je tohle lidský osud, a my se zkrátka musíme snažit být realističtí? Moudří to pochopí a odváží, kterým někteří říkají stoikové, to přetrpí. Nebo je to jen strašná hloupost? nadhodí Gerard. Dokáže věci obracet naruby, až se revolta začne zdát možná, děsivá revolta proti vlastním prvotním domněnkám.

Baxter začne na Gerarda spoléhat. Jeho žena ho však nesnáší. Navzdory všem těm zapáleným hovorům je byt stále zamořený. Tvrdí, že Gerard z Baxtera dělá do sebe zahleděného člověka, kterého už nezajímá ani ona, ani jejich dítě.

Baxter o Gerardovi také přemýšlí. Copak tenhle člověk ví všechno? Stojí nad tím vším? A proč Baxtera zahrnuje dary, aniž by po něm chtěl peníze? Proč by měl být „čistý člověk“ odolný vůči nákaze? Co je na něm tak výjimečného?

Jednoho dne se o tom Deratizátoři začnou bavit v kantýně. Baxter, který jejich rozhovory obvykle neposlouchá, vzhledne od talíře. „V poslední době se objevují lidé, kteří si myslí, že se z nákazy dokážou vymluvit,“ ušklíbají se. „Je to stejné, jako když si někdo myslí, že se může modlit za déšť, a nechápe, že je to přírodní úkaz. S tím se nedá nic dělat, jen čekat na nějaký průlom.“

Baxter se Gerarda chce zeptat, proč ho tyhle rozhovory zajímají, ale brzy na tom přestane záležet. Così se změnilo. Gerard v něm vyvolal motivující zoufalství. Už po nocích nelehá na podlaze a nenechá se žrát. Přechází sice po pokoji, ale to je pohyb, a tak si na něj nic nemůže sednout. Něco uvnitř něj, uvnitř jich obou, je stále ještě živé, mouchám se nepodařilo to zabít.

Jednou v noci, chvíli před rozbřeskem, se Baxter probudí a už nemůže usnout. Chlapec v postýlce cumlá láhev. Baxter vsune svůj prst do jeho pěstičky a syn svého otce pevně stiskne. Baxter počká, dokud nebude prst moci vytáhnout, aniž by ho vzbudil. Vezme si z postýlky malé dřevěné chrastítko. V tichosti se oblékne, dá si chrastítko do kapsy a zamíří k šatníku. Už dlouho do ničeho nedloubal. Zdá se, že je tam klid.

Vykročí do ulice. Když míjí dům muže s bradkou a dům sousedky, zahlédne na obloze před sebou černý mrak. Bude bouřka, o tom není pochyb. Netrvá dlouho a ztratí se, ale sleduje mrak a prochází úzkými ulicemi a postranními uličkami, křížuje široké silnice a nakonec přejde i řeku a snaží se uvědomit si, co ještě je třeba udělat. Potkává cizí muže, kteří se mu možná podobají, putují noci s talismany v kapsách a hledají všelijaké strachy; nebo vycházejí z domů, aby se zastavili a zírali nahoru a příliš přemýšleli, než aby si mohli všimnout svého okolí, a nakonec se rozhodně vydali jedním směrem, a pak zase jiným.

Blíží se k mraku, a najednou se zdá, že vybuchl. Rozděлил se a rozletěl na tisíc drobných kousků. Je to oblak much, který se zvedá a rozvíříje a žene se vstříc lhostejnému nebi.